

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету «Чернігівська політехніка»
31 травня 2021 року, протокол № 5

Введено в дію наказом ректора від
31 травня 2021 року № 100

Кодекс академічної доброчесності
Національного університету «Чернігівська політехніка»
(нова редакція)

*(зі змінами, внесеними згідно із
рішенням Вченої ради від 22.12.2023,
протокол №14, та наказом ректора
№ 245/ВС від 22.12.2023)*

Чернігів 2021

1. Загальні положення Кодексу

1.1 Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Кодекс) розроблений для забезпечення виконання місії університету – створювати та поширювати знання, ідеї та інновації для формування людського капіталу та міжнародної конкурентоспроможності України. Він визначає загальні принципи, підходи, кращі практики та відповідальність за недоброчесну поведінку учасників освітнього процесу під час навчання, викладання, провадження методичної, наукової, творчої, організаційно-виховної та інших видів діяльності.

1.2 Кодекс спрямований на забезпечення честі, гідності, взаємної поваги і довіри, рівноправності та толерантності всіх учасників освітнього процесу шляхом дотримання принципів та загальноприйнятих норм щодо етичної поведінки всіма науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти, а також іншими особами, які проводять дослідження чи навчаються на території Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Університет) на умовах цивільно-правових та інших угод.

1.3 Кодекс базується на основоположних людських та європейських цінностях, нормах і принципах, та нормах Бухарестської Декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Етичного кодексу Вченого України, Статуту Університету, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Університету, Правил внутрішнього розпорядку Університету, інших нормативно-правових актах чинного законодавства України та організаційно-розпорядчих документах Університету.

1.4 Кодекс є невід'ємною складовою системи забезпечення якості вищої освіти і наукової діяльності Національного університету «Чернігівська політехніка».

2. Основні визначення та терміни

2.1 автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір;

2.2 академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

2.3 академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2.4 здобувачі освіти - студенти, слухачі, стажисти, аспіранти, докторанти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти в Університеті;

2.5 корупція – використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі;

2.6 необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

2.7 несанкціонована співпраця – надання навмисної чи усвідомленої допомоги (чи їх спроба), придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо);

2.8 обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, використання штучного інтелекту для генерації частин навчальних та наукових робіт;

2.9 освітня діяльність - діяльність Університету, що спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу;

2.10 освітній процес - система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей;

2.11 особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;

2.12 плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;

2.13 самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

2.14 списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

2.15 твір - інформація, як результат інтелектуальної (у тому числі наукової) творчої діяльності автора або колективу авторів, представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота тощо) або в усній формі (виступи, лекції, промови та інші усні твори);

2.16 унікальність твору – це виражене у відсотках співвідношення частини твору, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального обсягу твору;

2.17 учасники освітнього процесу - це здобувачі освіти, педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники, батьки здобувачів освіти; фізичні особи, які провадять освітньо-наукову діяльність; інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітньо-наукового процесу у порядку, що встановлюється Університетом;

2.18 фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

2.19 фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

2.20 хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

2.21 цитата - порівняно короткий уривок із літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні;

2.22 шахрайство - підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо); використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікро навушники, телефони, планшети тощо); проходження процедур контролю знань підставними особами; здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності.

2.23 штучний інтелект (ШІ) - організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні

завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань. [7]

(доповнено пунктом 2.23 Кодексу згідно із рішенням Вченої ради від 22.12.2023, протокол №14, та наказу ректора від 22.12.2023 №245/ВС)

3. Цінності та принципи етики та академічної доброчесності

3.1 Права і свободи людини, покладені в основу принципу та механізму академічної доброчесності закладають підґрунтя для формування розумної, обізнаної та відповідальної особистості, забезпечують високу якість результатів освітньої та наукової діяльності, стимулюють творчість та інновативність у суспільстві.

3.2 Чесність, гідність, добросовісність і справедливість, повага і довіра, рівноправність і толерантність, відповідальність та культура поведінки, професійна компетентність та недискримінаційність є безумовними та основоположними принципами взаємовідносин учасників освітнього процесу.

3.3 Принцип справедливості, рівноправності та недискримінаційності – усі учасники освітнього процесу визнають та поважають особистість кожної людини, незалежно від її соціального, наукового чи громадського статусу, віку, статі, расової чи етнічної приналежності, є рівними у своїх правах та діють справедливо в рамках норм поведінки, прийнятих у суспільстві. Справедливість у викладанні, оцінці освітніх досягнень студентів, наукових дослідженнях, кар'єрному просуванні персоналу, отриманні будь-яких нагород, відзнак, ступенів, повинна ґрунтуватися на законних, прозорих, справедливих, передбачуваних, послідовних, неупереджених і об'єктивних критеріях.

3.4 Принцип чесності, гідності та добросовісності - у своїй діяльності всі учасники освітнього процесу прагнуть до знань, обізнаності та кращих практик чесної поведінки, гідного поводження в суспільстві та добросовісного дотримання вимог законів, внутрішніх організаційно-розпорядчих актів, процедур та стандартів якості, відповідають за результати своєї діяльності, добросовісно виконуючи взяті на себе зобов'язання, що сприяє прозорості, підзвітності та вільному вираженню поглядів. Кожний учасник освітнього процесу повинен особисто дотримуватися принципу чесності, гідності та добросовісності, і лише потім спонукати інших учасників освітнього процесу, утримуватися від брехні, обману, шахрайства, крадіжок та інших форм нечесної та ганебної поведінки, які підривають довіру до якості освіти та науки.

3.5 Принцип поваги, довіри та толерантності – усі учасники освітнього процесу в основу своїх відносин покладають взаємну довіру та повагу до себе, інших, освітнього процесу та досліджень, а також визнають розмаїття та багатогранність результатів діяльності кожної людини, сприяючи вільному обміну інформацією та ідеями, залучаючи до співпраці, творчості та індивідуального розвитку. Вільний обмін ідеями і свобода висловлювань базуються на взаємній повазі, яку поділяють усі учасники освітнього процесу, незалежно від віку, статі та Кодексу в освітній та науковій ієрархії. Усі учасники освітнього процесу з повагою та доброзичливо ставляться до інших, їхніх думок, поглядів, переконань тощо.

3.6 Принцип компетентності та професіоналізму – усі учасники освітнього процесу Університету зобов'язані здійснювати свою діяльність на високому професійному рівні, постійно підвищувати науковий і освітній рівні - «від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя».

3.7 Культура поведінки здобувачів освіти, викладачів та науковців

3.7.1. Здобувачі освіти зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти.

3.7.2. Науково-педагогічні працівники зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та спонукати і контролювати її дотримання здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності.

3.7.3. Здобувачі освіти та науково-педагогічні працівники мають поводитися тактовно, стримано, зберігати самоконтроль і витримку, слідкувати за власним зовнішнім виглядом, уникаючи проявів негативних емоційних реакцій, що принижують людську честь і гідність.

3.7.4. Усі учасники освітнього процесу мають бути ввічливими і коректними, дотримуватися норм етикету у кожній окремій життєвій ситуації, уникаючи конфліктів та будь-яких дій, що ображають особистість, ненормативної, нецензурної лексики, грубих і образливих фраз

3.7.5. Науково-педагогічні працівники повинні мати почуття міри і такту, уникаючи авторитарності та категоричності, погроз, примушення чи насильства. Натомість вони постійно дбати про культуру мови і спілкування.

3.8 Політики використання технологій штучного інтелекту

3.8.1 Використання технологій штучного інтелекту в наукових дослідженнях та освітньому процесі має бути заявлено та чітко обґрунтовано, як це відбувається щодо програмного забезпечення, інструментарію та методологій.

3.8.2 ШІ не відповідає вимогам щодо визнання авторства згідно законодавства про право інтелектуальної власності. В залежності від освітньої програми, освітнього компоненту, індивідуального завдання здобувачі вищої

освіти можуть використовувати різні технології ШІ (ChatGPT, GPT, DALL-E, Stable Diffusion, Midjourney, GitHub Copilot та будь-які інші), враховуючи при цьому той факт, що всі технології ШІ можуть генерувати невірні факти, фальшиві цитати, статті, книжки, авторів, моделі генерації коду - видавати неточні результати, а моделі генерації зображень можуть іноді створювати дуже образливі продукти, тощо. Учасники освітнього процесу, які використовують технології ШІ у своїй освітній та науковій діяльності, несуть відповідальність за точність, цілісність і оригінальність своїх наукових, навчальних робіт, за будь-який неточний, упереджений, образливий, неетичний контент, незалежно від того, чи створений він автором роботи, чи ШІ.

3.8.3 Будь-яке використання штучного інтелекту не повинно порушувати політику університету щодо плагіату. Наукові/навчальні роботи мають бути оригінальними - результатом власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображати творчі рішення, прийняті автором під час створення твору.

3.8.4 В межах академічної свободи педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники Університету залишають за собою право заборонити/уточнити окремі сфери використання технології ШІ під час виконання окремих індивідуальних по кожному окремому освітньому компоненту, розмістивши дану інформацію в розділі "Політики курсу" силабусу/РНП.

3.8.5 Педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники Університету залишають за собою право використовувати відповідне програмне забезпечення для виявлення фактів застосування штучного інтелекту (ШІ) у роботах здобувачів вищої освіти. Якщо політиками курсу, висвітленими у силабусах/робочих навчальних програмах освітніх компонент, заборонено використання технологій ШІ, здобувачі, які використовують заборонені технології, будуть притягнуті до дисциплінарної відповідальності, як за порушення принципів академічної доброчесності.

3.8.6 Учасники освітнього процесу, які використовують технології ШІ, повинні зважати на те, що будь-яка інформація, завантажена на платформу ШІ, буде включена до навчальних даних, що потенційно може стати проблемою для майбутньої охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

3.8.7 Заборонено використовувати технології ШІ під час іспитів та заліків, якщо інше не вказано педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками Університету.

(додовнено пунктом 3.8 Кодекс згідно із рішенням Вченої ради від 22.12.2023, протокол №14, та наказу ректора від 22.12.2023 №245/ВС)

4. Дотримання та порушення академічної доброчесності

Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу досягається шляхом реалізації комплексу заходів (інформаційних, освітніх, дисциплінарних, тощо) щодо формування культури академічної доброчесності, функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

(абзац перший розділу 4 Кодексу зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 22.12.2023, протокол №14, та наказу ректора від 22.12.2023 №245/ВС)

4.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками Університету передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

4.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання запозичених ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

4.3. Основними формами порушення академічної доброчесності є:

- академічний плагіат;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- хабарництво;
- необ'єктивне оцінювання.

5. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу несуть адміністративну та дисциплінарну відповідальність за недоброчесну поведінку.

5.1 Види адміністративної та дисциплінарної відповідальності (у тому числі додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та внутрішніми нормативними документами Університету, що затверджені Вченою радою Університету та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

5.2 Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається Вченою радою Університету з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» та інших спеціальних законів України.

5.3 Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

5.4 Форми та види академічної відповідальності Університету визначаються спеціальними законами.

5.5 За дії (бездіяльність), що визнані Кодексом порушенням академічної доброчесності, особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених чинним законодавством України.

5.6 Порушення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками Університету можуть мати наслідки:

- відмову у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;

- відмову в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.7 Порухення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти можуть мати наслідки:

- повторне проходження підсумкового чи поточного оцінювання;
- повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування з Університету;
- позбавлення академічної стипендії.

6. Заходи щодо попередження порушень академічної доброчесності

Для попередження порушень академічної доброчесності в освітній та/або науковій діяльності здобувачів освіти та/або науково-педагогічних працівників використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

6.1 З метою попередження недотримання принципів етичної поведінки та норм академічної доброчесності, авторських та суміжних з ними прав в Університеті проводяться наступні заходи:

6.1.1 обов'язкове інформування/пропагування учасників освітньо-наукового процесу про необхідність дотримання принципів та норм академічної чесності, професійної етики шляхом:

- ознайомлення всіх учасників освітнього процесу зі змістом цього Кодексу ;
- розповсюдження методичних пропагандистських матеріалів,
- проведення для учасників освітнього процесу циклу тренінгів з основ академічного письма, етики та доброчесності, із захисту прав інтелектуальної власності та трансферу технологій, з проектноорієнтованої діяльності в науковій та підприємницькій діяльності, використання штучного інтелекту.

6.1.2 З метою забезпечення якості вищої освіти і наукової діяльності в Університеті обов'язковій перевірці на плагіат підлягають:

- твори, створені здобувачами вищої освіти: кваліфікаційні роботи, курсові роботи (проекти), реферати, есе тощо, організацію перевірки яких здійснюють завідувачі відповідних кафедр;
- науково-методичні праці, авторами яких є педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники Університету: підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки, монографії, а також дистанційні курси тощо;

- твори, такі як рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів) Університету, організацію перевірки яких здійснюють представники наукової бібліотеки Університету та керівники структурних підрозділів, які організують відповідні заходи;
- твори такі як дисертаційні роботи й автореферати, організацію перевірки яких здійснюють секретарі спеціалізованих вчених рад.

6.2 Перевірка на плагіат здійснюється на етапі представлення творів, зазначених у пп. 6.1.2, для розгляду спеціалізованою вченою радою, редакційною колегією або кафедрою.

6.3 Перевірка на плагіат проводиться за допомогою спеціалізованих програмно-технічних засобів з визначенням унікальності роботи. Відсоток унікальності твору для відповідної галузі знань та виду твору визначається внутрішніми нормативними документами Університету.

6.4 Перелік осіб, які безпосередню проводять перевірку на плагіат творів, зазначених у пп. 6.1.2, визначається наказом ректора Університету.

Висновки перевірки твору на плагіат (далі – Висновки про плагіат), сформовані спеціалізованим програмним забезпеченням, передаються для подальшого розгляду на засіданнях деканатів, кафедр, спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакційних колегій.

6.5 Висновки про плагіат у творах здобувачів вищої освіти такі як кваліфікаційні роботи, курсові роботи (проекти), реферати, есе тощо прикріплюються до твору і зберігаються разом з твором.

6.6 Висновки про плагіат у творах, таких як рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів) Університету, зберігаються в науковій бібліотеці Університету або у керівників структурних підрозділів, які організують відповідні заходи.

6.7 Висновки про плагіат у творах, таких як дисертаційні роботи й автореферати, зберігаються в особових справах авторів у спеціалізованих вчених радах.

7. Порядок подання апеляції та її розгляд

7.1 У разі незгоди з результатами перевірки на плагіат автор (автори) твору, що перевірявся, має право на апеляцію.

7.2 Апеляція подається особисто автором (авторами) твору на ім'я Голови Комісії з питань академічної доброчесності у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

7.3 Для розгляду апеляцій до складу Комісії з питань етики та академічної доброчесності можуть включатися, за їх згодою, інші особи, які не є працівниками університету.

7.4 Апеляція розглядається Комісією з питань академічної доброчесності у п'ятиденний термін з дати наказу ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки Комісією з питань академічної доброчесності оформлюються відповідним протоколом.

7.5 За результатами засідання Комісія з питань академічної доброчесності формує висновки, які підписує голова Комісії, її члени та заявник.

8. Заключні положення Кодексу

8.1. Цей Кодекс затверджується рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

8.2. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за рішенням вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

Список використаних джерел

Кодекс не є оригінальним науковим текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело. Цей текст створено на основі існуючих європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти тощо:

1. Хартія основних прав Європейського Союзу [Електронний ресурс]: Міжнародний документ від 07.12.2000. – Електронні текстові дані. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_524
2. The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region. [Електронний ресурс]: Retrieved from: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/03797720500083922?journalCode=hee20>
3. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

4. Закон України «Про авторське право та суміжні права» [Електронний ресурс]: Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
5. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII з наступними змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Кодекс честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpi.ua/code>
7. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція від 02.12.2020 № 1556-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
(додовнено пунктом 7 розділ «Список використаних джерел» Кодексу згідно із рішенням Вченої ради від 22.12.2023, протокол №14, та наказу ректора від 22.12.2023 №245/ВС)